

**Andrzej Rozwałka, Jan Gurba, Ewa
Banasiewicz, Stanisław Gołub,
Marek Florek**

**Formowanie się
wczesnośredniowiecznego
osadnictwa Polski
środkowowschodniej**

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio F, Historia 50, 67-76

1995

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN — POLONIA

VOL. L

SECTIO F

1995

Katedra Archeologii UMCS

JAN GURBA, EWA BANASIEWICZ, MAREK FLOREK,
STANISŁAW GOŁUB, ANDRZEJ ROZWAŁKA

*Formowanie się wczesnośredniowiecznego osadnictwa
Polski środkowowschodniej **

Colonisation de la Pologne du centre-est à l'époque du haut moyen âge

Niniejszy komunikat jest pierwszą próbą komentarza do wykonanej mapy osadnictwa wczesnośredniowiecznego Polski środkowowschodniej (mapa 1), obejmującej obszar Wyżyny Lubelskiej i zachodniej części Wyżyny Wołyńskiej oraz przylegających z północy obszarów niżowych Małego Mazowsza (Wysoczyzny Lubartowskiej) i Polesia, od południa Kotliny Sandomierskiej.¹ Administracyjnie terytorium to obejmuje w całości województwo lubelskie, chełmskie i zamojskie oraz północno-wschodnią część województwa tarnobrzeskiego. Podstawą są wyniki prowadzonych w ciągu ostatnich dwudziestu lat badań powierzchniowych w ramach akcji Archeologicznego Zdjęcia Polski, koordynowanej przez konserwatorów zabytków archeologicznych tych województw. W bada-

* Artykuł powstał przy współpracy osób z różnych ośrodków. J. Gurba – Katedra Archeologii UMCS, E. Banasiewicz – Oddział Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Zamościu, M. Florek – Oddział Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Tarnobrzegu, S. Gołub – „Usługi Archeologiczne” w Chełmie, A. Rozwałka – Katedra Archeologii UMCS.

¹ A. Chałubińska, T. Wilgat: *Podział fizjograficzny województwa lubelskiego*, [w:] *Przewodnik V Ogólnopolskiego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Geograficznego*, Lublin 1954, s. 11–44; J. Kondracki: *Geografia fizyczna Polski*, Warszawa 1991, s. 254–260.

niach brali udział archeolodzy wszystkich działających tu placówek archeologicznych (Katedry Archeologii UMCS w Lublinie, Działów Archeologii Muzeów Okręgowych i Regionalnych oraz urzędów konserwatorskich). Badania przeprowadzone do końca 1994 r. objęły około 73% całości tego obszaru.

Zasadniczą trudnością opracowania mapy, a i rekonstrukcji dziejów i przemian osadniczych wczesnego średniowiecza, są braki w zakresie klasyfikacji chronologicznej materiału ceramicznego, który dzięki swej powszechności jest podstawowym – a dla przeważającej większości stanowisk zgoła jedynym – elementem datującym. Dlatego autorzy całość materiałów rozdzielili jedynie na dwa podokresy: starszy – przedpiastowski i młodszy, przyjmując ogólnie stosowaną granicę między nimi na połowę X w. Za koniec wczesnego średniowiecza przyjęto r. 1241. Nie tylko posiada on odbicie w materiale archeologicznym, ale daje możliwość porównania ze źródłami „okresu przedmongolskiego” na Rusi.² Nie wydzielono stanowisk najstarszej fazy wczesnego średniowiecza, zestawionych ostatnio w opracowaniach M. Parczewskiego.³ Uwzględniono stanowiska, z których materiałów nie udało się ściślej sklasyfikować w obrębie całego wczesnego średniowiecza. W odróżnieniu od dotychczasowych nielicznych opracowań, dokonanych na podstawie wyników badań AZP dla niewielkich regionów tego obszaru, reprezentujących metodę inwentaryzacji⁴, przy konstrukcji mapy zastosowano zgrupowanie wszystkich stanowisk archeologicznych (poza grodziskami) odkrytych na terenie obecnych najmniejszych jednostek administracyjnych, bez względu na ich ilość i wielkość, do jednego punktu na mapie. Przedstawiona ilościowa generalizacja wczesnośredniowiecznego osadnictwa wiejskiego ukazuje słuszność traktowania zabytków wczesnośredniowiecznych „jako reliktyw dawnych zespołów osadniczych, które w toku wielowiekowego procesu rozwojowego doprowadziły do obecnych form osadniczych”.⁵ Przeważająca liczba stanowisk znajduje swą kontynuację w okresach następnym.⁶

² J. Gurba: *Z problematyki osadnictwa wczesnośredniowiecznego na Wyżynie Lubelskiej*, „Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska”, sec. F, vol. XX, 1965, s. 52.

³ M. Parczewski: *Najstarsza faza kultury wczesnosłowiańskiej w Polsce*, Kraków 1988.

⁴ E. i A. Kokowscy: *Osadnictwo wczesnośredniowieczne w mikroregionie pomiędzy Huczwą, Bugiem i Bukową na tle osadnictwa grupy masłomeckiej z młodszego okresu rzymskiego*, Zamość 1987; M. Libera: *Wczesnośredniowieczne osadnictwo Lublina i okolic*, „Rocznik Lubelski”, 1985–1986, t. 27/28, s. 249–256; M. Nowacki: *Osadnictwo pradziejowe i wczesnośredniowieczne na zachodniej części Płaskowyżu Natęczowskiego*, (mapa) 1:50 000, Lublin 1989; A. Bronicki: *Osadnictwo pradziejowe i wczesnośredniowieczne okolic Siedliszcza i Pawłowa w woj. chełmskim*, „Wiadomości Archeologiczne”, 1991–1992, t. 52, s. 157–206; J. Gurba: *Okolice Bychawy w świetle archeologii*, [w:] *Dzieje Bychawy*, red. R. Szczygieł, Lublin-Bychawa 1994, s. 11–22.

⁵ A. Żaki: *Archeologia Małopolski wczesnośredniowiecznej*, Wrocław 1974, s. 26.

⁶ Por. próbę dla małego obszaru – Gurba: *Okolice...*, s. 8.

Opracowanie prezentuje nieporównywalnie ogromny przyrost liczby stanowisk w stosunku do ostatniego zestawienia z 1965 roku⁷, a dla okresu przedpiastowskiego z 1977 r.⁸ Truizmem będzie stwierdzenie fenomenu osadniczego, jakim jest równie nieporównywalnie wielki przyrost stanowisk po VII-VIII w.

Okolo 1/3 wszystkich dodatkowych stanowisk pochodzi z okresu do połowy X w. Okolo połowa z nich posiada kontynuację w młodszym okresie. Nie można jednak tego powiedzieć o znacznej części stanowisk z regionu Kotliny Chodelskiej, zachodniej części płaskowyżu Nałęczowskiego i przylegającej doliny przemowej Wisły.

Niepełny stopień zbadania całości obszaru nie pozwala na formułowanie ostatecznych wniosków, można jednak już określić tereny, na których nie odkryto śladów osadnictwa, jak prawie cała Równina Puszczańska (Biłgorajska), Roztocze Zachodnie i Środkowe poza dolinami większych rzek (Wieprz, Gorajec i Tanew) oraz bezwodne obszary wododziałowe Wieprza i Bystrzycy.

Do terenów najbardziej intensywnego osadnictwa wiejskiego, zarówno przed połową X w., jak i kontynuowanego w następnym okresie do XIII stulecia, należą okolice Lublina, Chełma i Czerмна. Równie gęste osadnictwo południowej części Kotliny Hrubieszowskiej, Grzędy Sokalskiej i Pobuża, z przewagą stanowisk młodszego podokresu, stanowiło zapewne zaplecze pobliskiego Bełża.

Jeśli idzie o grody wczesnośredniowieczne, to potwierdza się wcześniejsze stwierdzenie o braku kontynuacji grodów okresu przedpiastowskiego w grody młodszego podokresu⁹. Datowane na młodszy podokres, zarejestrowane w tej samej miejscowości co starsze, lokalizowane są w innych warunkach topograficznych, jak Lublin¹⁰ oraz prawdopodobnie Chełm¹¹ i Czerwień¹². Formowanie się nowych ośrodków grodowych związane było z tworzeniem kasztelanii. Na Wyżynie Lubelskiej gród taki założony został w Lublinie, a w zachodniej części

⁷ Gurba: *Z problematyki...*, s. 45-57; Żaki: *op. cit.*, s. 515-516, 522-523.

⁸ L. Gajewski, J. Gurba: *Z najnowszych badań nad wczesnośredniowiecznym osadnictwem Lubelszczyzny*, „Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska”, sec. F, vol. XXXII, 1977, ryc. 1.

⁹ J. Gurba: *Uwarunkowania środowiskowe osadnictwa społeczeństw wczesnośredniowiecznych na przykładzie Lubelszczyzny*, [w:] *Człowiek i środowisko w pradziejach*, Warszawa 1983, s. 323.

¹⁰ A. Rozwałka: *Rola wzgórza staromiejskiego w formowaniu się lubelskiego ośrodka miejskiego w średniowieczu*, „Archeologiczne Listy”, 1994, nr 1, s. 1-8.

¹¹ S. Gołub, J. Gurba: *Archeologia o początkach Chełma*, [w:] *Chełm i Chełmskie w dziejach*, red. R. Szczygieł (w druku).

¹² Gajewski, Gurba: *op. cit.*, s. 54-57.

Wyżyny Wołyńskiej do równych mu znaczeniem należały współczesne Chełm, Czerwień (Czermno), Wołyń (Gródek nad Bugiem?), Sutjejsk (Sąsiadka), które znajdowały się wówczas w granicach Rusi.¹³

Nie sposób pominąć tu dyskusyjnej sprawy lokalizacji Czerwienia i Grodów Czerwieńskich.¹⁴ W świetle szczegółowej inwentaryzacji stanowisk w okolicy Czermna (mapa 2) i przyjmując identyczność Czerwienia ze wszystkich wzmianek latopisów, wydaje się, że lokalizacja nazwy odnotowanej w najstarszej wersji na terenie tej miejscowości byłaby możliwa tylko wtedy, gdyby gród powstał w połowie (drugiej połowie?) X w.

Nie miejsce tu na konfrontację wyników badań archeologicznych ze źródłami pisany. Polityczne dzieje stosunków polsko-ruskich we wczesnym średniowieczu przedstawił ostatnio K. Myśliński.¹⁵ Stwierdzona gęstość osadnictwa w zachodniej części Wyżyny Wołyńskiej oraz znaczna tu liczba stanowisk wykazujących kontynuację między dwoma podokresami wczesnego średniowiecza, sugerują, że nie stąd Jarosław uprowadził na Ruś „mnogich Lachów”.¹⁶

Dalsze badania inwentaryzacyjne – zwłaszcza na terenach nie objętych do 1995 r. akcją AZP – na pewno przyniosą odkrycia stanowisk i na obszarach, na których dotychczas nie zarejestrowano śladów osadnictwa wczesnośredniowiecznego.

RÉSUMÉ

L'article est une première esquisse du commentaire à la carte de colonisation de la Pologne centrale et septentrionale à l'époque du haut moyen âge, dressée à partir de la Photographie Archéologique de la Pologne. Les auteurs ont admis le principe de réduire à un seul point les points de colonisation par suite du regroupement de tous les sites découverts sur le terrain des plus petites entités administratives. L'ensemble des données a été divisé en deux périodes: d'avant la dynastie de Piast et plus récent (jusqu'à 1241).

Le répertoire de sites permet de distinguer les territoires de la plus forte colonisation villageoise – aussi bien avant le milieu du X-e siècle qu'après – dans les environs de Lublin, Chełm, Czermno et Bełżec, cette dernière localité dépasse les limites de la carte.

¹³ Por. A. Janeczek: *Osadnictwo pogranicza polsko-ruskiego. Województwo bełskie od schyłku XIV do początku XVII w.*, Warszawa 1993, mapa 12.

¹⁴ J. Kotlarczyk: *W stronę lędziańskich Grodów Czerwieńskich (z perspektywy badań geologicznych, archeologicznych i historycznych)*, „Sprawozdania z posiedzeń komisji naukowych PAN Oddział w Krakowie”, 1994 (w druku).

¹⁵ K. Myśliński: *Stale punkty oporu nad Wisłą środkową i ich rola obronna do końca XIV w.*, [w:] *Rola militarna Wisły w dziejach Polski*, cz. 1, Warszawa 1992, s. 15–24.

¹⁶ Myśliński: *op. cit.*, s. 20.

WYKAZ MIEJSCOWOŚCI DO MAPY 1.

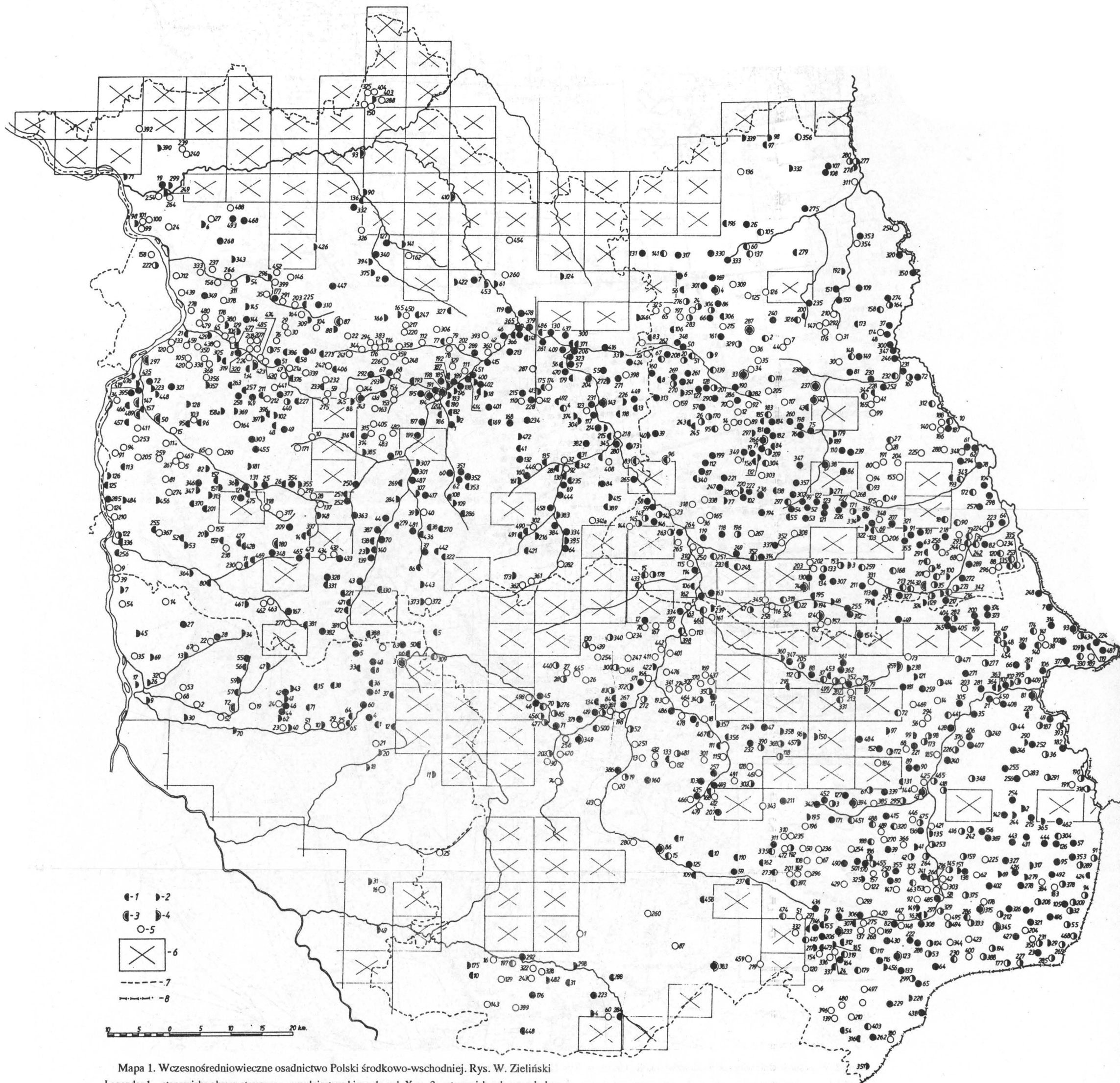
Województwo chełmskie:

1. Aleksandria Krzywowska; 2. Aleksandrówka Kol.; 3. Alojzów; 4. Andrzejów; 5. Annapol; 6. Babsk; 7. Bachus; 8. Barki; 9. Bekiesza; 10. Berdyszcze; 11. Bezek.; 12. Bezek Dębiński; 13. Bezek Kol.; 14. Bezek PGR; 15. Białka; 16. Białopole; 17. Białopole Kol.; 18. Bielín; 19. Bielnów; 20. Biesiadki Kol.; 21. Bogdanówka; 22. Bończa; 23. Borowica; 24. Borysik; 25. Brus Stary; 26. Brzeziny; 27. Brzeźno; 28. Brzeźno Kol.; 29. Brzozowiec; 30. Bukowa Mała Kol.; 31. Bukowa Wielka; 32. Busieniec; 33. Busówno; 34. Busówno Kol.; 35. Bušno; 36. Bzite; 37. Bytyń; 38. Chełm; 39. Chojno Nowe I; 40. Chojno Nowe II; 41. Chromówka Kol.; 42. Czutczyce; 43. Czutczyce Kol.; 44. Chutcze; 45. Chylin; 46. Chylin Wielki; 47. Czajki; 48. Czarnołozy; 49. Czerniejów; 50. Cyców I; 51. Cyców II; 52. Deputycze Królewskie; 53. Deputycze Królewskie Kol.; 54. Deputycze Nowe Kol.; 55. Deputycze Stare; 56. Dembowiec; 57. Dobromyśl; 58. Dobryniów; 59. Dobryniów Kol.; 60. Dominiczyn; 61. Dorohusk; 62. Dorohusk Osada; 63. Dryszczów; 64. Dubienka; 65. Garbatówka Kol.; 66. Gliny; 67. Głębokie; 68. Grobelki; 69. Haliczany; 70. Helenów; 71. Henrysin; 72. Hniszów; 73. Holendry; 74. Horodysko; 75. Horodyszcze; 76. Horodyszcze Kol.; 77. Hruszów; 78. Husynne; 79. Huta; 80. Ignatów Kol.; 81. Iłowa; 82. Janostów; 83. Janowica; 84. Janów; 85. Józefin, gm. Chełm; 86. Józefin, gm. Urszulin; 87. Józefin, gm. Rejowiec Fabryczny; 88. Józefów; 89. Julianów; 90. Kajetanówka; 91. Kalinówka; 92. Kamienna Góra; 93. Kamień; 94. Kamiń Kol.; 95. Kamionka; 96. Kanie; 97. Kaplonosy; 98. Kaplonosy Kol.; 100. Kicin Kol.; 101. Kleszczów; 102. Kobyle; 103. Koczów; 104. Kolemczyce; 105. Kołaczce; 106. Kopina; 107. Korolówka; 108. Korolówka Kol.; 109. Kosyń; 110. Kozia Gotówka; 111. Kozia Góra; 112. Krasne, gm. Rejowiec Fabryczny; 113. Krasne, gm. Wojstawice; 114. Krasnystaw; 115. Krasnystaw-Zakręcie; 116. Kraśniczyn-Osada; 117. Kronobosz; 118. Krupe; 119. Krupiec; 120. Krynica; 121. Krzywice; 122. Krzywice Kol.; 123. Krzywiczki; 124. Kukawka; 125. Kulczyn; 126. Kulczyn Kol.; 127. Kulik; 128. Kulik Kol.; 129. Kurmanów; 130. Latyczów; 131. Lejno; 132. Leonów; 133. Leśniowice; 134. Leśniowice Kol.; 135. Lipniki; 136. Lipówka; 137. Lubowiz; 138. Ludwinów, gm. Chełm; 139. Ludwinów, gm. Cyców; 140. Ludwinów, gm. Dorohusk; 141. Łomnica; 142. Łopiennik Dolny; 143. Łopiennik Dolny Kol.; 144. Łopiennik Górny; 145. Łopiennik Nadrzeczny; 146. Łopiennik Podlesny; 147. Łowcza; 148. Łukówek; 149. Łukówek Górny Kol.; 150. Macoszyn Duży; 151. Macoszyn Mały; 152. Majdan Kukawiecki; 153. Majdan Leśniowski; 154. Majdan Nowy; 155. Majdan Pławaniecki; 156. Majdan Stary, gm. Rejowiec; 157. Majdan Stary, gm. Wojstawice; 158. Majdan Stuleński; 159. Majdan Zahorodyński; 160. Malinówka; 161. Małków; 162. Małochwiej Mały; 163. Małochwiej Duży; 164. Małoziemce; 165. Marynin; 166. Marynin Kol.; 167. Marysin; 168. Maziarnia; 169. Michałów; 170. Mogielnica; 171. Mołodutyń; 172. Mościska; 173. Mszczanka; 174. Nadbużanka; 175. Natalin; 176. Nieborowa; 177. Niedziałowice; 178. Niemienice; 179. Nowiny, gm. Chełm; 180. Nowiny, gm. Brus Stary; 181. Nowosiółki; 182. Nowosiółki Kol.; 183. Ochoża; 184. Ochoża Kol.; 185. Ochoża Pniaki; 186. Okopy Kol.; 187. Okopy Nowe; 188. Okopy Stare; 189. Okrów Kol.; 190. Olchowiec; 191. Olenówka; 192. Osowa; 193. Ostrów, gm. Dorohusk; 194. Ostrów, gm. Wojstawice; 195. Ostrów Kol.; 196. Ostrów Krupski; 197. Ostrów Podyski; 198. Parypse; 199. Pawtów; 200. Petrytów; 201. Pięciopolówka; 202. Plisków; 203. Plisków Kol.; 204. Pławaniec Kol.; 205. Pniówno; 206. Pobołowice; 207. Pobołowice Kol.; 208. Podgłębokie; 209. Podgórze; 210. Podpakule; 211. Poniatówka; 212. Putnowice; 213. Putnowice Kol.; 214. Putnowice Wielkie; 215. Przymiarki; 216. Raciborowice; 217. Raciborowice Kol.; 218. Radziejów; 219. Rakolupy; 220. Rejowiec; 221. Rejowiec Fabryczny; 222. Rejowiec Kol.; 223. Rogatka; 224. Rogatka II; 225. Roskosz; 226. Rożdżałów; 227. Rożdżałów Kol.; 228. Ruda Huta; 229. Ruda Opalin; 230. Ruda Wieś; 231. Dudka, gm.

Ruda Huta; 232. Rudka Kol.; 233. Rudka, gm. Siennica Różana; 234. Rudki; 235. Rudka Łowiecka; 236. Rybie; 237. Sajczyce; 238. Sawin; 239. Serebryszcze; 240. Serniawy; 241. Sewerynów; 242. Siedliszcze, gm. Dubienka; 243. Siedliszcze, gm. Ioco; 234. Siedliszcze Kol., gm. Dubienka; 245. Siedliszcze Kol., gm. Siedliszcze; 246. Siedliszcze, gm. Wola Uhruska; 247. Siedliszczki; 248. Siennica Królewska Duża; 249. Siennica Królewska Mała; 250. Siennica Nadolna; 251. Siennica Nadolna Kol.; 252. Siennica Różana; 253. Skryhiczyn; 254. Sobibór; 255. Stadarnia; 256. Stanisławów; 257. Stanisławówka; 258. Stara Wieś, gm. Dubienka; 259. Stara Wieś, gm. Żmudź; 260. Staw; 261. Stawek Kol.; 262. Stefanów; 263. Stężycza Łęczyńska; 264. Stężycza Nadwieprzańska; 265. Stężycza Kol.; 266. Stotpie; 267. Stójło; 268. Strachosław; 269. Stręczyn Nowy; 270. Stręczyn Stary; 271. Strupin Duży; 272. Strzelce; 273. Strzelce Kol.; 274. Stulno; 275. Suchawa; 276. Sumin; 277. Suszno; 278. Suszno Kol.; 279. Szczęśniaki; 280. Szuminka Kol.; 281. Syczyn; 282. Święcica; 283. Świerszczów; 284. Świerszczów Kol.; 285. Świerże; 286. Święcica; 287. Tarnów; 288. Teosin; 289. Teremiec; 290. Terenin; 291. Teresin; 292. Tomaszówka; 293. Tuchanie; 294. Turka; 295. Turowiec; 296. Tursko; 297. Tyusin; 298. Uchańka; 299. Uher Kol.; 300. Uhrusk; 301. Urszulin; 302. Weremowice; 303. Wereszcze Małe; 304. Wereszcze Duże; 305. Wereszczyn; 306. Wielkopole; 307. Wierzbica; 308. Wierzchowiny; 309. Wincencin; 310. Wincentów; 311. Włodawa-Orchówek; 312. Wojstawice; 313. Wola Korybutowa; 314. Wola Siennicka; 315. Wola Uhruska; 316. Woławce; 317. Wola Wereszczyńska; 318. Wola Żulińska; 319. Wolica; 320. Wołczyny; 321. Wołkowiany; 322. Wołosów; 323. Wólka Cycowska; 324. Wólka Kraśniczyńska; 325. Wólka Nadrybska; 326. Wólka Petryłowska; 327. Wólka Putnowicka; 328. Wólka Rejowiecka; 329. Wólka Tarnowska; 330. Wólka Wytycka; 331. Wygnańce; 332. Wyrki; 333. Wytyczno; 334. Zagacie; 335. Zagórniki; 336. Zagroda, gm. Chełm; 337. Zagroda, gm. Siennica Różana; 338. Zagrody; 339. Zahajki Kol.; 340. Zalesie Kraszeńskie; 341. Zalisocze; 342. Zaniże; 343. Zanowinie; 344. Zarudnia; 345. Zastawie, gm. Kraśniczyn; 346. Zastawie, gm. Wola Uhruska; 347. Zawadówka; 348. Zażdżary; 349. Żyngierówka; 350. Zbereże; 351. Zosin; 352. Żdżanne; 353. Żłobek; 354. Żłobek Pierwszy; 355. Żmudź; 356. Żuków; 357. Żółtańce.

Województwo lubelskie:

1. Abramowice Kościelne; 2. Abramowice Prywatne; 2a. Albertów; 3. Anopol; 4. Antoniów; 5. Baba; 6. Bałtów; 7. Baranówka; 8. Bartłomiejowice; 9. Basonia; 10. Bełżyce; 11. Bęczyn; 12. Biadaczka; 13. Białka Kol.; 14. Białowoda; 15. Bielsko; 16. Biskupice; 17. Biskupie; 18. Biskupie Kol.; 19. Bobrowniki; 20. Boby Księżę; 21. Bochothnica, gm. Kazimierz Dolny; 21a. Bochothnica, gm. Nałęczów; 22. Bogucin Kol.; 23. Borkowizna; 24. Borowina; 25. Borów; 26. Borów Kol.; 27. Borysów; 28. Borzechów; 29. Bronice; 30. Bronice Kol.; 31. Brzezice; 32. Brzeziczki; 33. Brzezi-ny; 34. Brzozowa; 35. Brzozowa Gać; 36. Budzyń; 37. Bychawa; 38. Bychawka II Kol.; 39. Bychawka III; 40. Bychawka III Kol.; 41. Bystrzejowice; 42. Bystrzyca, gm. Wólka Lub.; 43. Bystrzyca, gm. Zakrzówek; 44. Bystrzyca Nowa; 45. Celejów; 46. Charleż; 47. Charz; 48. Chmielnik; 49. Chmielnik Kol.; 50. Chodlik; 51. Chruszczów Kol.; 52. Chruślina; 53. Chruślina Kol.; 54. Chrzążów; 55. Ciechanki; 56. Ciechanki Krzesimowskie; 57. Ciechanki Łęczyńskie; 58. Cywków; 59. Czajki Kol.; 60. Czerniejów, gm. Jabłonna; 61. Czerniejów, gm. Serniki; 62. Czerniejów Kol.; 63. Czesławice; 64. Czesłoborowice; 65. Darowne; 66. Dąbrowa; 67. Dąbrowica; 68. Dąbrowica Kol.; 69. Dąbrówka; 70. Dębina; 71. Dęblin; 72. Dobre; 73. Dorohuczka; 74. Drugi Koniec; 75. Drzewce Kol.; 76. Drzewce Kopanina; 77. Dys; 78. Dys Kol.; 79. Dys Parzyświnki; 80. Dzierzkowice; 81. Elżbieta; 82. Emilcin; 83. Ewopole; 84. Fajslawice; 85. Felin; 86. Gałęzów; 87. Garbów; 88. Garbów Kol.; 89. Gardzienice; 90. Gawłówka; 91. Gibiela; 92. Gielczew; 93. Giżyce; 94. Głodno Nowe; 95. Głusko Duże; 96. Głusko Nowe Kol.; 97. Godów; 98. Gołab; 99. Gołab Kol.; 100. Gołab Poduchowny; 101. Gołab Piaski; 102. Góra; 103. Górki; 104. Gutanów; 105. He-

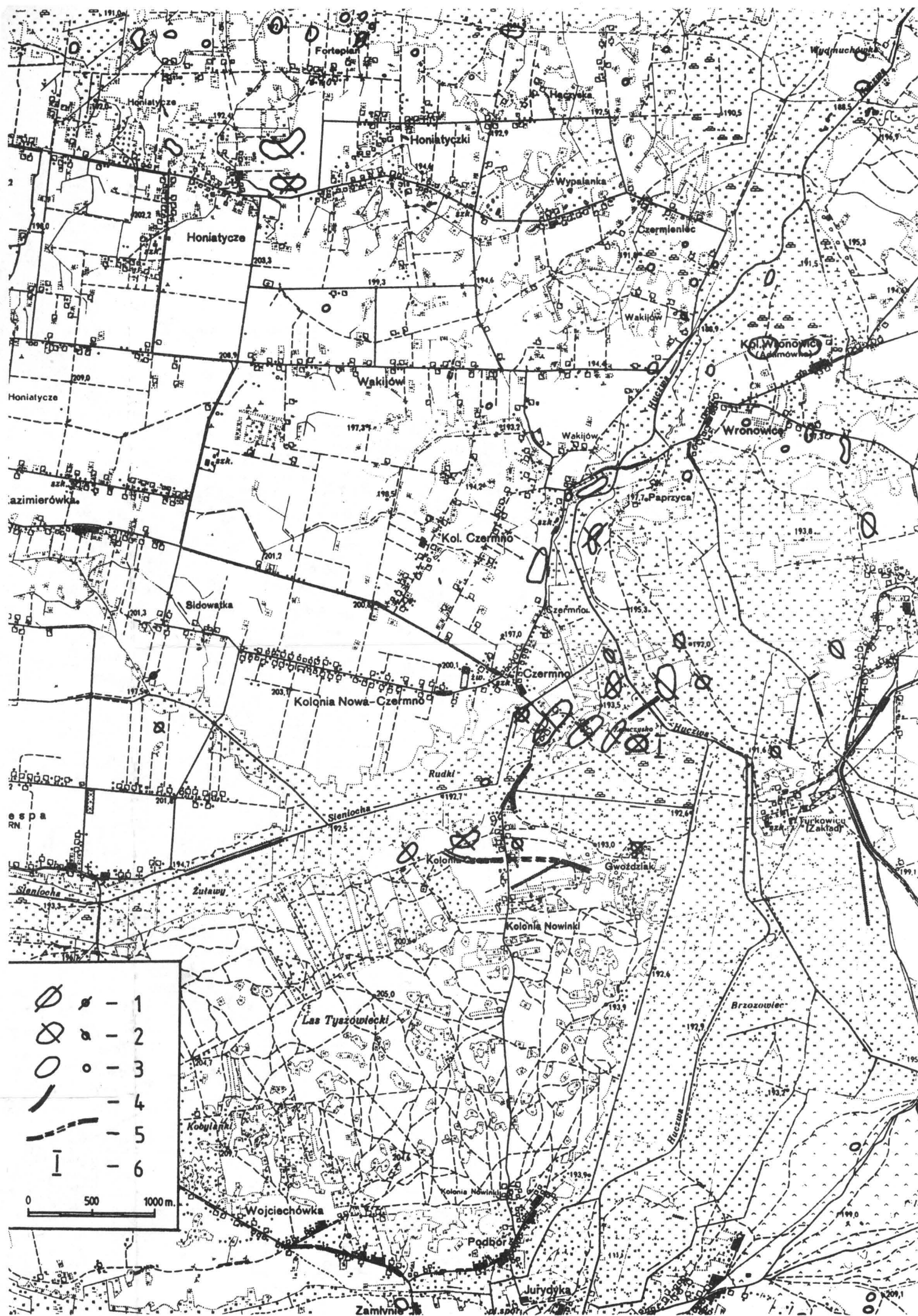


Mapa 1. Wczesnośredniowieczne osadnictwo Polski środkowo-wschodniej. Rys. W. Zieliński

Legenda: 1 – stanowiska okresu starszego – przedpiastowskiego do poł. X w., 2 – stanowiska okresu młodszego do poł. XIII w., 3 – grodziska okresu starszego, 4 – grodziska okresu młodszego, 5 – stanowiska wczesnośredniowieczne niedatowane, 6 – obszar AZP nie badany do 1995 r., 7 – granica województw, 8 – granica państwa

Fig. 1. La colonisation de Pologne du centre-est datant du haut moyen âge

Légende: 1 – les sites provenant de la période plus ancienne, d'avant la dynastie de Piast jusqu'à la moitié du X^e s.; 2 – les sites de la période plus récente jusqu'à la moitié du XIII^e s.; 3 – les villes de la période plus ancienne; 4 – les villes de la période plus récente; 5 – les sites provenant du haut moyen âge non-datés; 6 – le terrain d'AZP (la Photographie Archéologique de Pologne) inexploré jusqu'à 1995; 7 – la frontière des voïevodies; 8 – la frontière de l'état



Mapa 2. Wczesnośredniowieczne osadnictwo okolic Czermina. Rys. E. Banasiewicz, W. Zieliński

Legenda: 1 – stanowiska starszego okresu, 2 – stanowiska młodszego okresu, 3 – stanowiska wczesnośredniowieczne niedatowane, 4 – groble, 5 – wał ziemny, 6 – grodzisko

Fig. 2. La colonisation de la région de Czermino datant du haut moyen âge

Légende: 1 – les sites de la période plus ancienne; 2 – les sites de la période plus récente; 3 – les sites du moyen âge non-datés; 4 – les levées; 5 – le rempart; 6 – la ville

lenówka; 106. Iłki; 107. Iżyce; 108. Jabłonna; 109. Jabłonna II; 110. Jacków; 111. Jakubowice; 112. Jakubowice Konińskie; 113. Janiszów; 114. Jankowa Wola; 115. Janowice; 116. Jastków; 117. Jaszczów; 118. Jaszczów Kol.; 119. Jawidz; 120. Jeziorszczyzna; 121. Jeżów; 122. Józefów; 123. Kajetanówka; 124. Kaliszany; 125. Kaliszany Kol.; 126. Kamień; 127. Kamionka; 128. Karczmiska; 129. Karmanowice; 130. Karolin; 131. Kawęczyn, gm. Chodel; 132. Kawęczyn, gm. Piaski; 133. Kazimierz Dolny; 134. Kębtło Kol.; 135. Kębtów; 136. Kębtów Kol.; 137. Kępa; 138. Kietczewice Dolne Kol.; 139. Kietczewice Górne; 140. Kietczewice Maryjskie; 141. Kijany; 142. Kijany Kościelne; 143. Klarów; 144. Klementowice; 145. Klementowice Kol.; 146. Kłoda; 147. Kłodnica; 148. Kłodnica Górna; 149. Kocianów; 150. Kock Kol.; 151. Komaszycy Nowe; 152. Komaszycy Stare; 153. Konopnica; 154. Konopnica Kol.; 155. Konradów; 156. Końskowola; 157. Kosiorów; 158. Kowala, gm. Puławy; 158a. Kowala, gm. Poniatowa; 159. Kozanów; 160. Kozice Dolne; 161. Kozice Górne; 162. Kozłówka; 163. Kozubszczyzna; 164. Kraczevice; 165. Krasienin; 166. Krasienin Kol.; 167. Kraśnik; 168. Krępiec; 169. Krępiec Kol.; 170. Krężnica Jara; 171. Krężnica Okrągła; 172. Krupa; 173. Krzczonów III; 174. Krzesimów; 175. Krzesimów Kol.; 176. Kupin; 177. Kurów; 178. Las Stocki; 179. Leopoldów; 180. Leszczyna; 181. Lipiny; 182 – 200 Lublin: 182. Abramowice; 183. Bronowice; 184. Czechów; 185. Czwartek; 186. Dziesiąta; 187. „Grodzisko” – Kirkut; 188. Hajdów; 189. Kalinowszczyzna; 190. Majdanek; 191. Podzamcze; 192. Ponikwoda; 193. Sławinek; 194. Stare Miasto; 195. Śródmieście; 196. Tatary; 197. Wrotków; 198. Wzgórze Zamkowe; 199. Zemborzyce; 200. Żmigród; 201. Ludwików; 202. Łagiewniki; 203. Łany Kol.; 204. Łańcuchów; 205. Łaziska; 206. Łęczna; 207. Łopatki; 208. Łopatki Kol.; 209. Łopiennik; 210. Łopoczno; 211. Łupki; 212. Łupki Szlacheckie; 213. Łuszczów; 214. Łysołaje; 215. Łysołaje Kol.; 216. Majdan, gm. Krzczonów; 217. Majdan, gm. Niemce; 218. Majdan Siostrzycki; 219. Majdan Skrzynecki; 220. Majdan Snopkowski; 221. Majorat; 222. Małe Bronowice; 223. Małe Dobre; 224. Mareczki; 225. Markuszów; 226. Maryniów; 227. Maszki; 228. Metgiew; 229. Michałki; 230. Mikuszewice; 231. Milejów; 232. Mitocin; 233. Mitocin Kol.; 234. Minkowice Kol.; 235. Młodziejów; 236. Młyniska; 237. Młynki; 238. Moniaki Kol.; 239. Moszczenka; 240. Moszczenka Kol.; 241. Moszczenki; 242. Moszna; 243. Motycz; 244. Motycz Kol.; 245. Motycz Leśny; 246. Nadrybie – Wieś; 247. Nasutów; 248. Natalin; 249. Niebrzegów; 250. Niedzwica Duża; 251. Niedzwica Kościelna; 252. Niedzwica Kościelna Kol.; 253. Niedźwiada; 254. Niesiecz; 255. Niesiołowice; 256. Nieszawa; 257. Niezabitów; 258. Niezabiów Kol.; 259. Niezdów; 260. Nowa Wola; 261. Nowogród; 262. Nowy Świat; 263. Oblizniak; 264. Obląpy; 265. Oleśniki; 266. Opoka; 267. Opole Lub.; 268. Osiny; 269. Osmolice; 270. Osowa; 271. Ostrówek; 272. Ostrówek Kol.; 273. Ożarów; 274. Ożarów II; 275. Palikije; 276. Panieńszczyzna; 277. Pasieka; 278. Parchatka; 279. Pawłów; 280. Pełczyn; 281. Piaski; 282. Pilaszkowice; 283. Piotrawin; 284. Piotrowice; 285. Piotrowin; 286. Piotrków II; 287. Piotrówek; 288. Plebanki; 289. Pliszczyn-Zagrody; 290. Pliżin; 291. Płonka; 292. Płuszowice; 293. Płuszowice Kol.; 294. Pociecha; 295. Podbłocie; 296. Podbórz; 297. Podgórz; 298. Pod Majdanem; 299. Podwierzbie; 300. Podzamcze Kol.; 301. Polanówka; 302. Policzyzna; 303. Poniatowa-Wieś; 304. Popławy; 305. Posiółek; 306. Pólko; 307. Prawiedniki; 308. Pruszczów; 309. Przybysławice; 310. Przybysławice Kol.; 311. Pułki; 312. Puławy; 313. Pusznio Skokowskie; 314. Radawczyk; 315. Radawczyk Kol. II; 316. Radawiec Mały; 317. Radlin; 318. Ratoszyn; 319. Rąblów Kol.; 320. Rogalów; 321. Rogów; 322. Romanów; 323. Rososz; 324. Rozkopaczew; 325. Ruda; 326. Rudka Gołębska; 327. Rudka Kozłowiecka; 328. Rudnik Kol., gm. Wilkołaz; 329. Rudnik Kol., gm. Wólka Lubelska; 330. Rudnik Pierwszy; 331. Rudnik Szlachecki; 332. Rudno; 333. Rudy; 334. Rybczewice I; 335. Rybczewice II; 336. Rybitwy; 337. Ryczydół; 338. Rzeczyca; 339. Sadurki Kol.; 340. Samokłęski; 341. Siedliska, gm. Kamionka; 341a. Siedliska, gm. Fajslawice; 342. Siedliszczyki; 343. Sielce; 344. Sieprawice; 345. Siostrzytów;

346. Skoków; 347. Skoków Kol.; 348. Skorczyce; 349. Skowieszyn; 350. Skowieszyn; 351. Skrzynice I; 352. Skrzynice II; 353. Skrzynice Kol.; 354. Skrzyniec; 355. Skrzyniec Kol.; 356. Słotwiny; 357. Słotwiny Kol.; 358. Snopków; 359. Snopków Kol.; 360. Sobianowice; 361. Sobieska Wola I; 362. Sobieska Wola II; 363. Sobieszczany Kol.; 364. Sosnowa Wola; 365. Spiczyn; 366. Spiczyn Kol.; 367. Sptawy, gm. Józefów; 368. Sptawy, gm. Kazimierz Dolny; 369. Sptawy, gm. Poniatowa; 370. Stanisławów; 371. Stara Wieś; 372. Stara Wieś I; 373. Stara Wieś III; 374. Starościce; 375. Starościn Kol.; 376. Stary Charz; 377. Stary Gaj; 378. Stary Pożóg; 379. Stoczek; 380. Stok; 381. Stróża; 382. Stróża Kol.; 383. Stryjno; 384. Stryjno Kol.; 385. Strzeszkowice Duże; 386. Strzelce; 387. Strzyżewice; 388. Studzianki; 389. Suchodoły; 390. Sulin; 391. Sulów; 392. Swaty Kol.; 393. Swoboda; 394. Syry; 395. Szczekarków; 396. Szczuczki; 397. Szczuczki Kol.; 398. Szpica; 399. Szumów; 400. Świdniczek; 401. Świdnik; 402. Świdnik Mały; 403. Talczyn; 404. Talczyn Kol.; 405. Tereszczyn; 406. Tomaszowice Kol.; 407. Tomaszowice Stare; 408. Trawniki Kol.; 409. Trębaczów; 410. Trojnia; 411. Trzciniec; 412. Trzeciaków; 413. Trzeszkowice; 414. Trześniów; 415. Turka; 416. Turowola; 417. Tuszów; 418. Uniszowice; 419. Urządków; 420. Uściąg; 421. Walentynów; 422. Wandzin; 423. Wąwolnica; 424. Wesołówka; 425. Wielki Dół; 426. Wielkie; 427. Wierzbica; 428. Wierzbica Kol.; 429. Wierzchoniów; 430. Wierzchowina; 431. Wierzchowiska; 432. Wilkołaz; 433. Wilkołaz Pierwszy; 434. Wilkołaz Drugi; 435. Wilków; 436. Wincentówek; 437. Witaniów; 438. Witoszyn; 439. Włostowice; 440. Wojciechów; 441. Wojciechów Kol.; 442. Wola Duża; 443. Wola Gałęzowska; 444. Wola Gardzienicka; 445. Wola Idzikowska; 446. Wola Piasecka; 447. Wola Przybysławska; 448. Wólka; 449. Wólka Bielecka; 450. Wólka Krasienińska; 451. Wólka Lubelska; 452. Wólka Nowodworska; 453. Wólka Rokitnicka; 454. Wólka Zabłocka; 455. Wronów; 456. Wrzelowiec; 457. Wrzelów; 458. Wygnanowice; 459. Wylęgi; 460. Wysokie; 461. Wyżnianka; 462. Wyżnica Kol.; 463. Wyżnica Ośrodek; 464. Zabłocie; 465. Zadworze Kol.; 466. Zagłoba; 467. Zagrody, gm. Opole Lub.; 468. Zagrody, gm. Żyrzyn; 469. Zakościelne; 470. Zakrzów; 471. Zakrzówek; 472. Zakrzówek Nowy; 473. Zalesie; 474. Zarzeka; 475. Zastawki; 476. Zastów Karczmiski; 477. Zawada; 478. Zawieprzycze; 479. Zbędownice; 480. Zbędownice Kol.; 481. Zdrapy; 482. Zemborzyce Dolne; 483. Zemborzyce Tereszczyńskie; 484. Zgoda; 485. Zgorzyńskie; 486. Ziółków; 487. Żabia Wola; 488. Żerdź Kol.; 489. Żmijowiska; 490. Żuków; 491. Żuków Kol.; 492. Żurawniki; 493. Żyrzyn.

Województwo tarnobrzeskie:

1. Andrzejów; 2. Baraki Nowe; 3. Batorz; 4. Biłsko; 5. Blinów; 6. Blinów Kol.; 7. Bliskowice; 8. Błazek; 9. Borów; 10. Dąbie; 11. Dzwola; 12. Godziszów; 13. Gościeradów; 14. Grabówka; 15. Huta Józefów; 16. Huta Stara; 17. Janiszów; 18. Janów Lubelski; 19. Karkówka; 20. Kawęczyn; 21. Kawęczyn-Nowa Osada; 22. Kol. Liśnik; 23. Kol. Potoczek; 24. Kol. Potok Wielki; 25. Kol. Wolica; 26. Kosin; 27. Księżomierz; 28. Liśnik Duży; 29. Luta; 30. Łązek Zaklikowski; 31. Maziarnia; 32. Mniszek; 33. Moczydła Nowe; 34. Olbięcín; 35. Opoka Duża; 36. Pasieka; 37. Piłatka; 38. Polichna II; 39. Popów; 40. Potoczek; 41. Potok Stary; 42. Potok Stary Kol. I; 43. Potok Stary Kol. II; 44. Potok Wielki; 45. Rachów Stary; 46. Radwanówka; 47. Rzeczyca Ziemiańska; 48. Samary; 49. Sieraków; 50. Stawce; 51. Stojeszyn; 52. Szelina; 53. Szczecyn; 54. Świeciechów; 55. Trzydnik Duży; 56. Trzydnik Mały; 57. Węglin; 58. Węglinek, gm. Batorz; 59. Węglinek, gm. Trzydnik Duży; 60. Wierzchowiska I; 61. Wierzchowiska II; 62. Wola Potocka; 63. Wola Studzińska; 64. Wolica I; 65. Wolica II; 66. Wólka Batorska; 67. Wólka Gościeradowska; 68. Wólka Szczeka; 69. Wymysłów; 70. Zaklików; 71. Zarajec Stojeszynski; 72. Zdziechowice.

Województwo zamojskie:

1. Aleksandrów; 2. Ameryka; 3. Antoniówka; 4. Babice; 5. Baraki; 6. Bełzec; 7. Bereźnica; 8. Białostrzegi; 9. Białystok; 10. Biszcza I; 11. Bliżów; 12. Bobliwo; 13. Bodaczów; 14. Bogucice; 15. Bondyż; 16. Borki; 17. Borowina Starozamojska; 18. Bortatycze; 19. Brody Duże; 20. Brody Małe; 21. Brodzica; 22. Bródki; 23. Budynin; 24. Bujscę; 25. Bukowa; 25. Bzowiec; 27. Chłaniów; 28. Chłaniówek; 29. Chłopiatyn; 30. Chłopków; 31. Chmielek; 32. Chochłów; 33. Chodywańce; 34. Chomęciska Duże; 35. Chomęciska Małe; 36. Cichobórz; 37. Cieszyn; 38. Ciołki; 39. Czartowczyk; 40. Czartowice; 41. Czartowiec Kol.; 42. Czerkasy; 43. Czeremo; 44. Czerniczyn; 45. Czernięcin Główny; 46. Czernięcin Poduchowny; 47. Czołki; 48. Czortowice; 49. Czumów; 50. Dąbrowa; 51. Dąbrowa Kol.; 52. Deszkowice; 53. Dębina; 54. Dęby; 55. Dłużniów; 56. Dobromierzyce; 57. Dołhobyczów; 58. Domaniz; 59. Dominikanówka; 60. Dorbozy; 61. Dub; 62. Dutrów; 63. Dworzyska; 64. Dyniska; 65. Dyniska Nowe; 66. Dziekanów; 67. Dzierążnia; 68. Frankamionka; 69. Franusin; 70. Gaj Czernięciński; 71. Gaj Gruszczyński; 72. Opoleszyn; 73. Gliniska; 74. Gorajec; 75. Gozdów; 76. Górecko; 77. Górno; 78. Grabowiec; 79. Grabowiec Góra; 80. Grodysławice; 81. Gródek, gm. Hrubieszów; 82. Gródek, gm. Jarczów; 83. Gruszka Duża; 84. Gruszka Mała; 85. Gruszka Zaporowska; 86. Guciów; 87. Hamernia; 88. Hajowniki; 89. Honiatycze; 90. Honiatyczki; 91. Honiatyn; 92. Hopkie; 93. Horodło; 94. Horodyszczce; 95. Horoszczyce; 96. Horyszów Polski; 97. Horyszów Ruski; 98. Hostynne; 99. Hostynne Kol.; 100. Hrebennie; 101. Hrubieszów; 102. Hrubieszów-Podgórze; 103. Hubale; 104. Hubinek; 105. Hulcze; 106. Husynne, gm. Horodło; 107. Husynne, gm. Hrubieszów; 108. Huta Dzierżyńska; 109. Hutki; 110. Hutków; 111. Hyża; 112. Iłowicz; 113. Izbica; 114. Janki; 115. Janowice Zam.; 116. Jarczów; 117. Jarczów Kol. I; 118. Jarosławiec; 119. Jaśkowa Dolina; 120. Jeziernia; 121. Józefin; 122. Józefówka; 123. Jurów; 124. Justynówka; 125. Kaczórki; 126. Kałubiska, gm. Dołhobyczów; 127. Kałubiska, gm. Komarów; 128. Kalinowice; 129. Kamionka; 130. Kaszuby; 131. Kazimierówka; 132. Kąty; 133. Kąty I; 134. Kitów; 135. Kłątwy; 136. Kłątwy Kol.; 137. Klekacze; 138. Kmiczyn; 139. Kmazie; 140. Kobło; 141. Kobło Kol.; 142. Kol. Borsuk; 143. Kol. Bukowina; 144. Kol. Czeremo; 145. Kol. Dobużek; 146. Kol. Emska; 147. Kol. Grodysławice; 148. Kol. Gródek; 149. Kol. Hopkie; 150. Kol. Horyszów Polski; 151. Kol. Kmiczyn; 152. Kol. Koniuchy; 153. Kol. Łaszczów; 154. Kol. Łaszczówka; 155. Kol. Majdanek; 156. Kol. Matożów; 157. Kol. Michalów; 158. Kol. Moniatycze; 159. Kol. Nabróż; 160. Kol. Niedzieliska; 161. Kol. Orłów Drewniany; 162. Kol. Partyzantów; 163. Kol. Pieniany; 164. Kol. Przeorsk; 165. Kol. Ruda Wołoska; 166. Kol. Staw Noakowski; 167. Kol. Tarnogóra; 168. Kol. Topornica; 169. Kol. Wierzba; 170. Kol. Żwiartówek; 171. Komarów; 172. Koniuchy; 173. Konopne; 174. Kopytów; 175. Kopytek; 176. Korchów; 177. Korczmin; 178. Korea; 179. Korhynie; 180. Kornie; 181. Korytyna; 182. Kosmów; 183. Kościaszyn; 184. Kotlice; 185. Kotorów; 186. Kozia Wola; 187. Kozodawy; 188. Kraczków; 189. Kraśnica; 190. Kryłów; 191. Kryłów Kol.; 192. Krynice; 193. Krzak; 194. Krzewica; 195. Krzywostok; 196. Księżostany; 197. Księżpol; 198. Kulików; 199. Kułakowice II; 200. Kułakowice III; 201. Kunówka Kol.; 202. Latyczyn; 203. Leopoldów; 204. Lipina; 205. Lipina Nowa; 206. Lipki; 207. Lipsko-Polesie; 208. Liski; 209. Liwczę; 210. Lubycza; 211. Łabunie; 212. Łachowce; 213. Łanowe Soltysy; 214. Łapiguz; 215. Łasków; 216. Łaszczów; 217. Łaszczówka; 218. Łaziska; 219. Łosinieć; 220. Łotoszyn; 221. Łotów; 222. Łubczę; 223. Łukowa; 224. Łuszków; 225. Łukoszyn; 226. Łysa Góra; 227. Machnówek; 228. Machnów Nowy; 229. Machnów Stary; 230. Magdalenka; 231. Majdan, gm. Dołhobyczów; 232. Majdan, gm. Zamość; 233. Majdan Górny; 234. Majdan Kobylański; 235. Majdan Krynicki; 236. Majdan Sielecki; 237. Majdan Wielki, gm. Krasnobród; 238. Majdan Wielki, gm. Trzeszczany; 239. Majdanek; 240. Malice; 241. Małoniż; 242. Małozów; 243. Marianka; 244. Marysin; 245. Marysin Kol.; 246. Masłomęcz; 247. Maszów; 248. Matcze; 249. Matelin; 250. Michalów;

251. Michałów; 252. Mieniany; 253. Mikułun; 254. Mircze; 255. Modryniec; 256. Modryń; 257. Mokre; 258. Mokrelipie; 259. Mołodiatycze; 260. Morgi; 261. Moroczyn; 262. Mosty Małe; 263. Mościska; 264. Muratyn; 265. Myców; 266. Nadolce; 267. Nawóz; 268. Nedeżów; 269. Niedzielska; 270. Niedźwiedzia Góra; 271. Niele dew; 272. Nielisz; 273. Niemirówek; 274. Nowa Wieś, gm. Nielisz; 275. Nowa Wieś, gm. Tomaszów; 276. Nowa Wieś, gm. Turobin; 277. Nowosiółki, gm. Hrubieszów; 278. Nowosiółki, gm. Telatyn; 279. Nowosiółki Kol.; 280. Obroc; 281. Obrowiec; 282. Odletajka; 283. Okopaniec; 284. Olchowiec; 285. Oserdów; 286. Ostrów; 287. Ostrzyca; 288. Osuchy; 289. Oszczów; 290. Palestyna; 291. Pardysówka; 292. Pawlichy; 293. Pawłówka; 294. Peresołowice; 295. Perespa; 296. Petrynowka; 297. Pieniany; 298. Pisklaki; 299. Plebanka; 300. Płonka; 301. Płoskie Zam.; 302. Pniówek; 303. Podhajce; 304. Podhajczyki; 305. Podhorce, gm. Werbkowice; 306. Podhorce, gm. Tomaszów; 307. Podhorce Kol.; 308. Podlodów; 309. Podstary Zamość; 310. Polanówka; 311. Polany; 312. Polesie; 313. Ponikwy; 314. Poraj; 315. Posadów; 316. Potoki; 317. Poturzyn; 318. Prehoryle; 319. Przeorsk; 320. Przewale; 321. Przewodów; 322. Przymiarki; 323. Pukarzew; 324. Putnowice Górne; 325. Rachanie; 326. Radków; 327. Radość; 328. Rakówka; 329. Ratyczów; 330. Rogalin; 331. Rogów; 332. Rogóźno; 333. Rokitno; 334. Romanów; 335. Romanówka; 336. Ruda Wołoska; 337. Ruda Żelazna; 338. Ruda Żurawiecka; 339. Rudka; 340. Rudnik; 341. Ruskie Piaski; 342. Ruszczyzna; 343. Ruszów; 344. Rzeczyca; 345. Rzeplin; 346. Sabaudia; 347. Sady; 348. Sahryń; 349. Sąsiadka; 350. Setniki; 351. Siedliska; 352. Siedlisko; 353. Siekierzyńce; 354. Siemierz; 355. Siemnice; 356. Sitaniec-Błonie; 357. Sitaniec-Wolica; 358. Sitno; 359. Skibice; 360. Skierbieszów; 361. Skomorochy Duże; 362. Skomorochy Małe; 363. Sławęcín; 364. Sławęcín Kol.; 365. Smoligów; 366. Soból; 367. Sowiniec; 368. Stabrow; 369. Stara Wieś; 370. Stary Zamość; 371. Staw Noakowski; 372. Staw Ujazdowski Kol.; 373. Stefankowice; 374. Stefankowice Kol.; 375. Steniatyn; 376. Strzyżowice; 377. Strzyżów; 378. Sulimów; 379. Sułowice; 380. Sułów; 381. Sułówek; 382. Sumin; 383. Susiec; 384. Suszów; 385. Swarczew; 386. Szczepietyn; 387. Szczelatyn; 388. Szczepiatyn; 389. Szlatyn; 390. Szopinek; 391. Szpikółosy; 392. Szychowice; 393. Ślipcze; 394. Śniatycze; 395. Świeraszczów; 396. Święcie; 397. Tarnawatka; 398. Tarnogóra; 399. Tarnogród; 400. Tarnoszyn; 401. Tarczyniechy I; 402. Telatyn; 403. Teniatyska; 404. Teratyn; 405. Teratyn Kol.; 406. Terebiniec; 407. Terebiń; 408. Tereśówka; 409. Tieptiuków; 410. Tomaszów; 411. Topiniec; 412. Topornica; 413. Topólca; 414. Trzuszczany; 415. Tuczapy, gm. Komarów; 416. Tuczapy, gm. Mircze; 417. Turkołówka; 418. Turkowice; 419. Tworczów; 420. Typin; 421. Tyszowce; 422. Ujazdów; 423. Ułhówek; 424. Uśmierz; 425. Wakijów; 426. Wasylów, gm. Telatyn; 427. Wasylów, gm. Ułhówek; 428. Werbkowice; 429. Werechanie; 430. Wereszczyc; 431. Wereszyn; 432. Wielącza Kol.; 433. Wielkopole; 434. Wieniawka; 435. Wieprzec; 436. Wieprzów Tarn.; 437. Wierzba; 438. Wierzbica, gm. Lubaczów; 439. Wierzbica, gm. Rudnik; 440. Wierzchowina; 441. Wilków; 442. Wirkowice; 443. Wiszniów; 444. Witków; 445. Władysławin; 446. Wojciechówka; 447. Wola Gródecka; 448. Wola Różaniecka; 449. Wola Uchańska; 450. Wolica; 451. Wolica Brzozowa; 452. Wola Śniatycza; 453. Wolica Uchańska; 454. Wołajowice; 455. Woźuczyn; 456. Wólka Czernięcińska; 457. Wólka Horyszowska; 458. Wólka Husińska; 459. Wólka Łosiniecka; 460. Wólka Orłowska; 461. Wólka Pannieńska; 462. Wólka Poturzyńska; 463. Wólka Pukarzowska; 464. Wólka Złojcka; 465. Wronowice; 466. Wychody; 467. Wysokie; 468. Wyżłów; 469. Zaborce; 470. Zaburze; 471. Zadąbce; 472. Zadnoga; 473. Zalewki; 474. Zamiany; 475. Zamłynie; 476. Zamszany; 477. Zaporze; 478. Zarudzie; 479. Zarzecz; 480. Zatyle; 481. Zawada; 482. Zawadka; 483. Zawady; 484. Zawalów; 485. Zimno; 486. Złojec; 487. Zosin; 488. Zubowice; 489. Zubowice Kol.; 490. Zwiartów; 491. Zwódne; 492. Żabcze; 493. Żdanówek; 494. Żerniki; 495. Żerniki Kol.; 496. Żniatyn; 497. Żurawce; 498. Żurawie; 499. Żurawłów; 500. Żrebce; 501. Żwiartówek.